

CAP

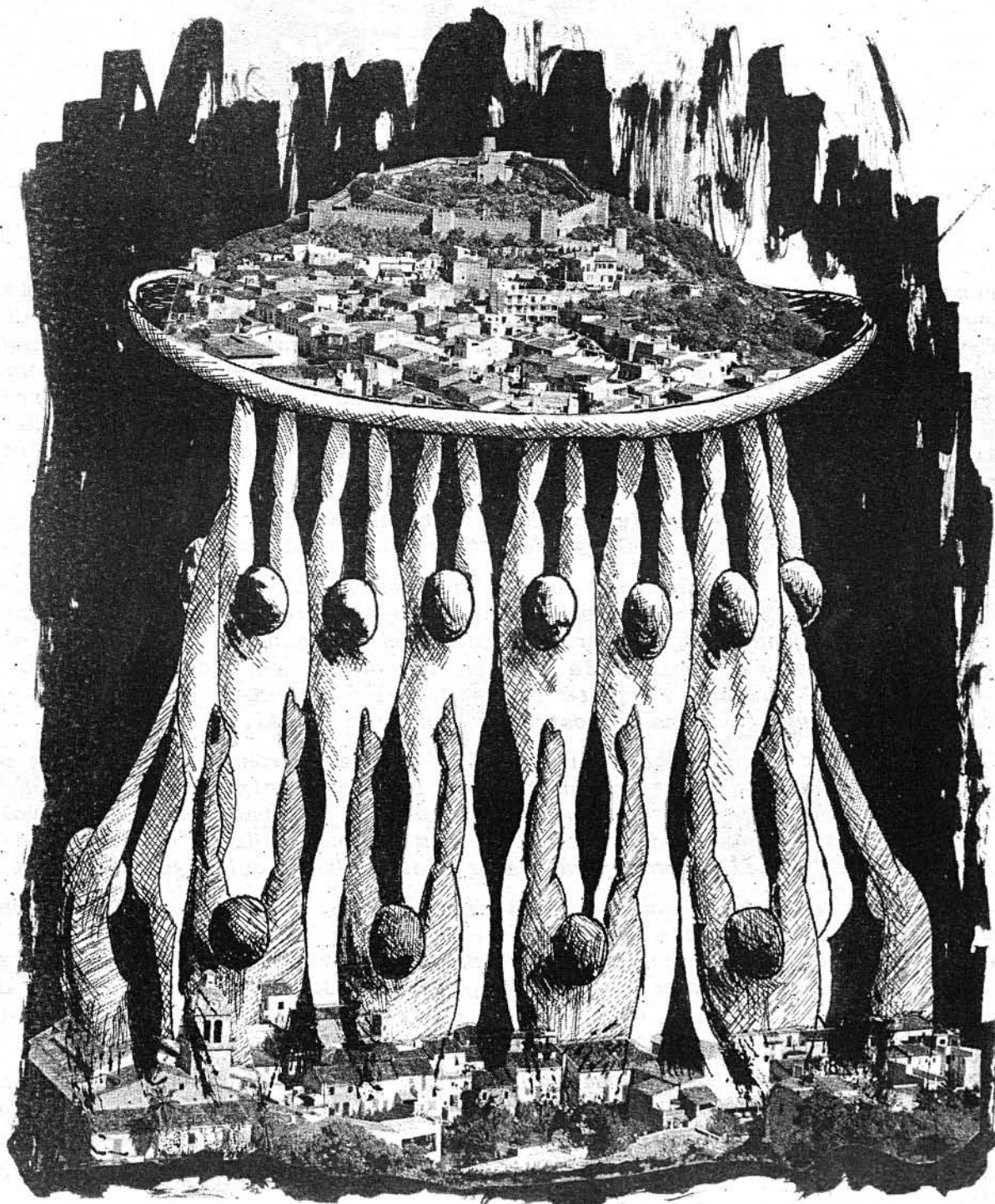
VERMELL CONFIE
SUS

Nº 41

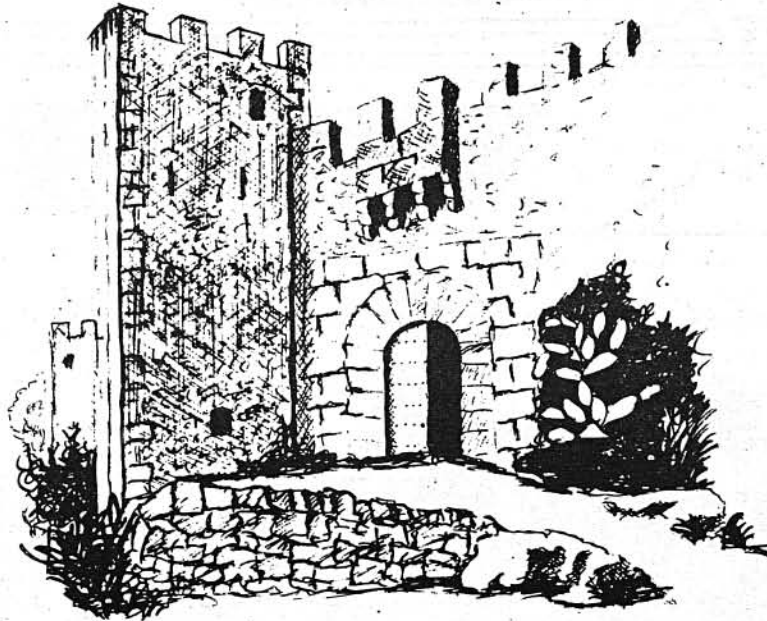
Capdepera-Cala Rajada

Maig 84

ALTA
GOLF

portalet

C À R R E C S

Perquè les coses funcionin, sens dubte, s'han de repartir responsabilitats i és necessari que el responsable sàpiga caminar i fer caminar els altres. Estimi lo que fa i ho faci estimar. Una altra cosa totalment distinta és entendre el càrrec com un honor, un ascens personal. Llavors lo important és conservar el càrrec a costa del que sigui; posar-se en funció de la conservació del càrrec. I, si s'entén com un ascens personal, és important que quedi ben clar que un o uns estan a dalt i els altres a baix; és necessari crear escalons, secrets en exclusiva dels qui es consideren els caps.

En el fons s'ha de triar entre dues postures: Confiar en el poble o no. Sentir-se poble o sentir-se una classe selecta i providencial.

Potser una cosa tan casolana com la sal mos podria ajudar a explicar lo que volem dir. La sal és indispensable per a la majoria dels nostres menjars, però mal assumpte quan n'hen de parlar d'ella; és que o bé hi falta, o bé s'ha convertida en protagonista. Quan la sal es converteix en protagonista, no es vol mesclar amb l'aliment, es manté com a grumalló selecte, ja mos direu què provoca; què feim quan cau dins la nostra boca un grum de sal...

S'ha presentat el Patronat del Castell; ells mateixos reconeixen que per diverses circumstàncies, pràcticament no han fet res. Deixem una mica més de temps. Més mos preocupen els comentaris que mos han arribat sobre el no voler crear un grup obert d'amics del Castell (o com es vulgui dir) "perquè faran un patronat paral·lel". Difícilment podrà afavorir el poble el qui desconfia d'ell.

Fer una xerxa de dones que sensibilitzin el poble, aprofitar-se'n de l'ambigüitat de tanta gent senzilla que vol fer un donatiu "perquè és molt devota de la Mare de Déu de l'Esperança", cercar els qui poden ajudar a fer un programa de festes, etc., però mantenir tancat i en exclusiva la responsabilitat del Castell, seria instrumentalitzar tota aquesta gent, no en favor del Castell, sinó en favor d'unes persones a les que la pura sort ha donat un càrrec.

Confiam que la qualitat humana dels membres del Patronat del Castell farà possible que tots poguem sentir com a nostre un monument que és de tots i que tots hi capiguem a l'hora de seguir "aixecant" tot lo que el Castell simbolitza.

De no fer-ho així, en lloc d'un patronat s'hauria fet un baül per al nostre Castell.

El tema de la majoria de converses de carrer de les darreres setmanes a Capdepera són les siques, l'estat com queden els carrers i, sobre tot, lo que cadascú ha de pagar per aquestes obres. També el "Cap Vermell" ha sortit als carrers i ha demanat:

1) ¿Et sents prou informat?

2) ¿Trobos que és just el repartiment de gastos de la canalització?

Tots els consultats han coincidit en la necessitat d'aquestes obres. Les respostes a les nostres preguntes aquí les teniu:

FRANCISCA LOPEZ (Carrer Oeste):

1) Con la hoja no me he sentido suficientemente informada. Hemos tenido que ir a informarnos.

2) He comentado con los vecinos y, por lo que hemos hablado, estoy conforme. No sé si es justo, pero creo que sí.

MATEU MOREY (Carrer Ciutat):

1) De informació res. És més, m'han alçat el corral i no m'han dit res; ni tan sols em demanaren si havia de treure el cotxe de la cotxeria. Mos alçaren la tuberia d'aigües i els veïnats l'hem haguda d'arreglar i pagar; però l'Ajuntament mos ha promès ajuda.

2) No et puc dir gaire coses, per lo que he sentit a dir hi ha solars amb la mateixa quantitat de metres que no paguen lo mateix.

ANTONIA MUÑOZ (Carrer Gómez Ulla):

1) Yo no sé; sólo sé que van a poner las aguas sucias y limpias.

2) Un poco subido el precio, pero como todo va muy caro, no tengo ni idea. Estoy de acuerdo en pagar, pero no todo de una vez; lo mejor sería la mitad ahora y la otra mitad cuando esté acabado.

TOMEU PUIG (Carrer Roses):

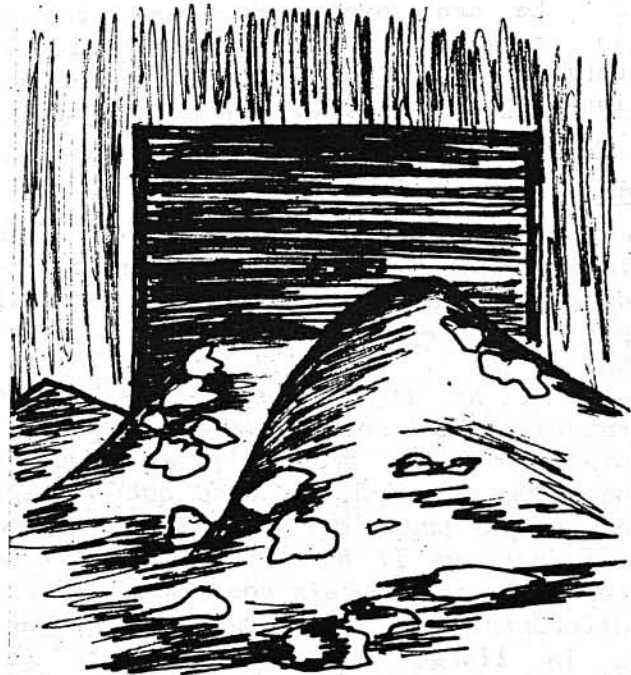
1) Jo lo que vos puc dir és que fa sis anys que m'estic preocupant de les clavegueres. Fa mig any vaig dir al batle i als regidors que agrupassin la gent per donar-li informació; per exemple, per carrers. No sols informació econòmica, sinó de tota casta i així sabrien la seva opinió.

2) No he rebut la carta perquè la casa no està legalitzada; fa tres anys que m'hi peg i no he aconseguit res. Consider que és una feina molt cara; si queda ben asfaltat serà just lo que demanaran.

JOAN TERRASSA (Carrer de la Mar):

1) No mos sentim gaire informats. Es paper no diu res en clar: ni com hem de pagar, ni lo que hem de pagar amb aquesta quantitat que mos demanen.

2) Jo crec que el repartiment es fa malament. No sé com ho agafem ni com es mida. Hi ha gent que diu que amb el mateix frontis no paguen lo mateix.

MARGALIDA GAYA (Carrer Fondo):

1) Dugueren una fulla, però no sabem res més. Crec que és necessari perquè uns bevem les aigües brutes dels veïnats i això no pot esser.

2) Una sempre ho troba tan car que, si pogués rebaixar-ho seria millor, però una hi consent perquè volem que aquesta porqueria s'acabi.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

CATALINA GENESTRA (Plaça d'Es Sitjar):

1) No, d'això, res. Mos digueren: tant; i res més.

2) Jo no ho sé, lo nostro pareix just. Hi ha gent que es queixa, però noltros tendrem problemes a l'hora de conèctar.

MARIA FLAQUER (Carrer Major):

1) No, no hi estam gens. Jo crec que el poble necessita una informació.

2) Jo crec que no és just; n'hi ha que han de pagar molt per trossos molt petits en els que tan sols s'hi pot edificar. Amb aquests doblers no sabem què hi entra, si només són les tuberíes o també l'asfalt. Hi ha moltes

cases que han de pagar 100.000 pts. i no ho poden pagar tots d'un cop; ho haurien de poder pagar "a plaços".

TOMAS VAZQUEZ (Carrer Cervantes):

1) Informat, de segons quina manera, sí. Mos dugueren un paper i res més. Informació, zero.

2) És un balanç bastant gros. Per sobre si és just; s'ha de veure el pressupost que es fa i mirar si correspon o no a lo que hem de pagar noltros. Crec que no està molt malament, no es fa gaire lluny. Pens que és un poc feixuc, però no vol dir que no estigui dins lo que toca.

grumallons

La gent parla de coses rares en la cobrança d'arbitris municipals: dobles rebuts, de que s'ha oberta una investigació, recàrrecs molt desiguals...

ANTONI BONET, Regidor:

Efectivament, s'està fent una investigació, més que res perquè consideram que és una obligació nostra i per estar segurs de que això funciona bé.

Hi ha hagut queixes de dobles rebuts i això, en gran part, és comprensible i es pot produir si els padrons no estan bé. Ara, no crec que hi hagi ningú que pugui dir que ha pagat dues vegades; que li han enviat avisos dues vegades per un mateix concepte a adreces diferents, sí. I, si haguessin pagat, a la llarga s'hauria descobert que aquells cobros no eren així. No sols no hi ha motiu d'alarma, sinó que la gent, en tot cas, hauria d'estar contenta de veure que se defensa al màxim els doblers del contribuent.

Per demora de pagament, efectivament, se sol carregar el 20 % i això s'ha de cobrar a tothom, ni tan sols es pot dispensar. Hi pot haver casos en que s'ha dispensat, és probable, perquè a lo millor no tocava el carregar-ho, pel motiu que sigui.

Pareix que hi ha problemes de liquidesa; certes coses es returen perquè, si es duen endavant, l'Ajuntament hauria de donar doblers i no en té. Per exemple, el Castell: L'Ajuntament té aprovades unes quantitats de fe temps, però ara posa dificultats perquè no té doblers...

ANTONI BONET:

Efectivament, són uns moments difícils. Més difícils si pensam que tenim en marxa unes obres molt costoses que s'han de pagar mitjançant contribucions especials i que bona part de la gent diu que no vol pagar fins al final; no volen ni firmar el document que se'ls entrega perquè vagin a pagar. I això pot tenir conseqüències sèries. Una de dues: o que l'Ajuntament hagi d'enfrontar això amb els seus medis, que no en té (haurien d'esser préstecs al banc que ocasionarien milions d'interessos que al final haurien de pagar els mateixos contribuents). O parilitzar les obres, perquè, quan l'empresa que fa això presenti una certificació d'obres, l'Ajuntament ha de pagar; si els afectats no paguen ja m'explicareu d'on hem de treure els doblers si no és a força de préstecs.

Lo del Castell forma part del conjunt de problema econòmic actual,

però estic segur que la bona voluntat d'arreglar-ho per part de tots hi és.

Aquest problema econòmic és una qüestió momentània, no pot durar molt.

¿Tenieu prevista la reacció que ha tengut el poble davant la canalització de les aigües?

ANTONI BONET:

Les dificultats que han sorgit són les que esperàvem. Enlloc d'Espanya s'ha fet una obra d'aquesta envergadura que no hi hagi hagut els mateixos problemes o més.

Potser, per una part, ha faltat un poc d'informació, però, per l'altra, ningú s'ha preocupat de cercar aquesta informació. Perquè totes les quantitats que ha de pagar la gent han estat exposades al públic, tothom ho sabia o ho podia sobre. Aquesta carta que es va enviar no havia de venir gens de nou en absolut; la gent ho sabia, tocava sobre la quantitat que havia de pagar. Ara, quan un rep una convidada a pagar sempre li cau malament. Llavors es comença a parlar i a tirar balons fora i tot això. I tampoc és just perquè tothom sap, o pot sobre, o tocaria sobre, o podia venir a demanar-ho aquí, abans de començar a dir si mos roben, etc. Aclarir com es fa el pagament.

De fet ha vingut molta gent a demanar pensant-se que els havien enganyat, perquè el veïnat pagava menys o pagava més d'un solar semblant, i s'ha pogut comprovar que, fins avui, hi ha hagut molts pocs errors.

És important informar-se i pagar com més prest millor a través del banc. No hem posat una data de termini, però seria una prova de responsabilitat ciutadana començar a ingressar doblers i no esperar que l'Ajuntament hagi de posar un cobrador de casa en casa, amb un 5 ò un 6 % de comissió, lo qual va en perjudici de tothom... És tan senzill anar al banc i si té un dubte que vengui i li aclarirem. Així serà possible que l'Ajuntament pugui fer front en arribar la primera liquidació.

Es tracta de donar una prova de responsabilitat ciutadana.

En els cenacles polítics locals feia dies que es comentava la notícia: El primer Tinent de Batlle, el Regidor del PSOE Marcel·lí López Sirer, mantenia converses amb el propietari de l'Agulla en vistes a obtenir per a l'Ajuntament unes avantatges a canvi de deixar urbanitzar 16.000 mts. devora el "Rancho Bonanza", 12.000 mts. més enllà de les pistes del Club de Tennis Cala Agulla i deixar fer una gran xalet devora l'entrador de l'Agulla. També es comentaven, amb sorpresa, les gran facilitats que darrerament donaven els propietaris de cara a passar cables, tubos, etc. per als servicis dels bars; en contrast amb l'actitud d'anys passats. Segons es deia UM i AP hi estaven d'acord, faltava el PSOE per dur-ho endavant.

L'"Ultima Hora" del dia 10 de maig destapava tot això i apuntava amb el dit En Marcel·lí com a ideològicament dèbil i protector dels econòmicament forts. Hem volgut conèixer la seva opinió:

MARCEL·LI LOPEZ: Consider que aquest escrit és una falsetat i que els periodistes s'haurien d'informar abans d'escriure. Neg que sigui un negociador, vaig a informar-me directament de la font. No tenc autoritat per negociar res ni vaig negociar res, simplement vaig anar a informar-me.

Com a regidor d'associacions vaig creure que feia un bé anant de demanar per passar aquests tubos (abans els tubos passaven per la propietat dels moros, però enguany aquest ho han prohibit). Aquests senyors varen dir que sí, que ho comprenien, ho acceptaren per l'any 84; en cap moment me posaren condicions de cap casta. Vaig deixar ben concret i especificat que si feien aquest favor de deixar passar els tubos no condicionava cap decisió ni, del grup ni de ningú, respecte de l'exposició que m'havien fet de les seves propostes. A canvi d'aquest permís de passar el promotor no va demanar res. Va dir que ho considerava un bé per al poble. A mi no em demanaren cap vot.

Consider que és una opinió gratuïta i poc documentada dir que som la part més dèbil ideològicament; confon la intel·ligència política amb la indefini-

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

ció. "Toda la conversación para informarse fue inmediatamente puesta en conocimiento de la secretaria y comité del PSOE, porque sólo ese organismo es el que podía estudiar y tomar decisiones". En tot moment vaig especificar, dins el PSOE, que jo me limitava a informar. És cert que hi va haver un informe de la Federació Socialista Balear. Faig notar que jo no tenc ni tan sols vot dins el Comitè del PSOE, per tant era lògic que el que havia

de prendre decisions era el Comitè i l'Assemblea del PSOE baix de la seva responsabilitat.

Per part del PSOE no hi ha hagut cap estranya actitud, perquè a mi encara no m'han demanat parer. Jo vaig anar al PSOE perquè em demanaren la meua ajuda i perquè tenc consideració precisament (i vaig dir-los-ho a ells i en el mitin de les eleccions; i ha estat sempre norma de la meua conducta prestar servici) pels sectors més necessitats i dèbils i la gent més senzilla, amb esperit cristià; i em remet a la meua història.

PLAÇA DES SITJAR

ES FARALLÓ Ha dimitit com a President d'aquesta Associació de Veïnats En Joan Vaquer "Corem" i ha estat elegit, amb absències significatives, per a substituir-lo En Toni Alcover. Precisament per aquesta circumstància passa a formar part de la Directiva En Toni Suredà i també ha canviat el representant d'Es Faralló en el Patronat del Castell; a partir d'ara ho serà En Tomeu Melis.

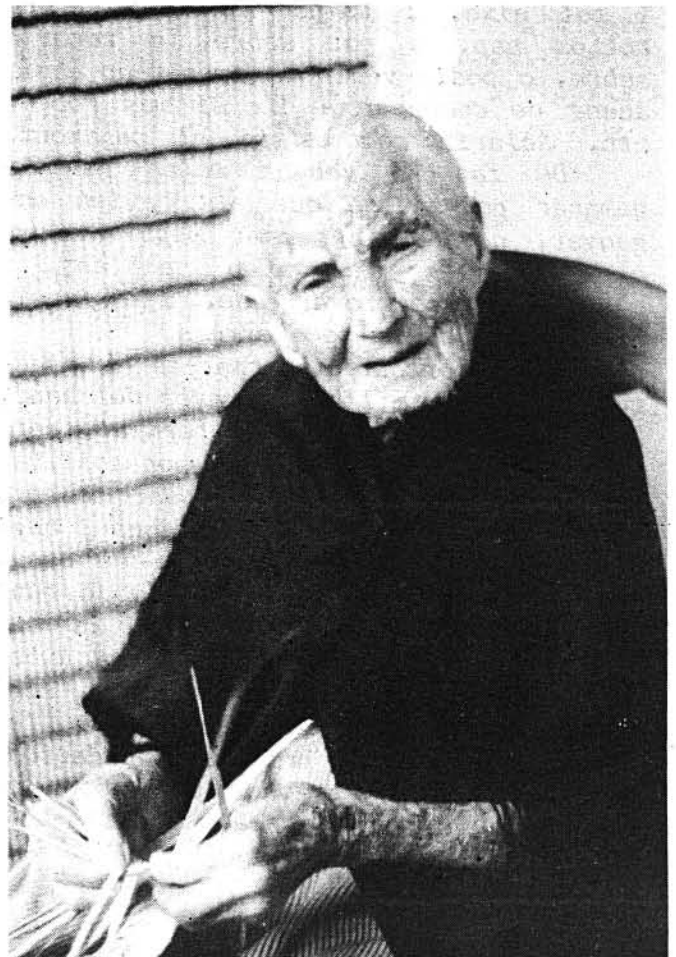
GENTE JOVEN "Sa Gavella" ja ha gravat a Madrid la seva actuació per a aquest programa de televisió; els podreu veure el dissabte dia 2 de juny.

L'ANGEL una gentada passà el Diumenge de l'Angel, 29 d'abril, devers Es Pi de Ses Vegues en un ambient de festa i convivència. Només a una rotlada es repartiren més de 270 racions d'arròs i ensaïmada.

RODA DE PREMSA el 3 de maig el Patronat del Castell convidà els diaris provincials i un periòdic de Manacor a una roda de premsa. Hem sabut que hi comparegueren, per part del Patronat N'Erika Nieper, de la Costa de Canyamel, i, per part de la premsa, un enviat de l'"Ultima Hora". Aquest diari ha parlat de 40 milions que ningú sap d'on han de sortir.

PALLISSA endemés dels robatoris que, per desgràcia, ja no són notícia, aquest mes li ha tocat a En Jordi del Lago Playa rebé una pallissa dels de sempre. També una senyora en trobà un d'aquests davall el llit i, per por a les amenaces que li féu, no ha gosat denunciar-lo.

CENTENÀRIA senzillament, casi sense avisar, mos ha deixat Madò Francisca Riera Nebot als 103 anys i mig. Feia molt poc que s'havia aturada de fer llata.

CANVI el Bisbe de Mallorca ha cridat el nostre company Biel Pérez, que els darrers set anys ha servit com a capellà a la Parròquia de Capdepera, a unes altres tasques per a les quals és necessari viure a prop de Ciutat. Encara no sap quan canviarà de residència ni qui el substituirà a Capdepera.

CARRETERA dia 7 de maig tancaren la carretera d'Artà a Capdepera per tres mesos. ¿No podien triar un moment més oportú que el començament de la temporada turística?

CASTELL Un gran nombre de dones de Capdepera i Cala Rajada han acceptat col·laborar en la sensibilització del poble de cara al Castell. Han repartit casa per casa el programa d'actes amb motiu del Primer Aniversari del Retorn del Castell al Poble, explicant-ne el sentit dels actes.

El dia 6 de maig, horabaixa, la Banda de Cornetes i Tambors remogueren els nostres carrers i el vespre, a l'Església foren la Banda de Música, en Bernat Sansó (violí) i na Mª Antònia Gomis (piano), i la Coral "S'Alzinar", acompanyada per la Sra. d'Adrover (violoncel), Sra. Kúpski i Bernat Sansó (violins), Bartomeu Massanet (clarinet), Antònia Ballester (piano), i Miquel Pons, Magdalena Ferrer i M^a dels Angels Alzina (flautes), els qui mos oferiren una vetllada molt entretenguda. L'Església estava plena. Passaren dos morrions i es recaptaren més de 46.000 Pts. Seguiran els actes amb els concerts de la Rondalla "Aplec de Gabellins", "Blauets de Lluc" i l'Orquestra Simfònica de Palma.

VERD Pareix que hi ha gestions per crear un grup verd en el nostre poble. Seria prou interessant que els obrers, les persones, fossin tractades al manco tan bé com els arbres.

patrimoni

(Llegit a l'Església de Capdepera com a presentació de les "Festes del Primer Aniversari del Retorn del Castell de Capdepera al Poble).

M'han donat la tasca de fer una presentació d'aquesta festa d'avui. Ho he acceptat perquè no m'agrada fer anques enrera. Però... jo em demano: ¿Què en puc dir d'aquesta festa que ja tots no ho sapiguem? No sé... ¿Parlar del Castell? Això seria repetir lo que ja he dit moltes vegades. ¿Contar la seva història? Per a això no estic prou preparat. ¿Dir-vos que és un peça valuosa del nostre patrimoni?

Ben pensat, em suggestiona la idea d'engrescar-m'hi amb aquesta paraula: Patrimoni! Moltes vegades sentim o llegim aquest mot. I mos preguntam: ¿Què és el patrimoni? I de seguida se'ns acudeixen moltes respostes. Com a col·lectivitat, com a poble, el nostre patrimoni és el Castell, la Torre de Canyamel, la Torre de Cutrí, la Torre de S'Heretat, les cases semifortificades, el Crist del Castell... i altres coses per l'estil.

I això no ho és tot.

Jo crec que sovint donam una visió molt restringida d'aquest mot. Feim referència solament a les coses que podem veure i tocar, a les coses materials que, procedents d'un passat remot,

han sobreviscut als anys. Jo diria que tenim l'habilitat de buidar-lo del seu contingut real, de despullar-lo de tot el seu bagatge espiritual i convertir-lo en l'esquelet d'ell mateix.

I el patrimoni d'un poble, del nostre poble, és tot això que he anomenat abans, però, també, moltes coses més.

¿Quines?

Pensem-hi.

Entre l'ahir i l'avui hi ha un procés evolutiu, no hi ha dubte. No vivim en les mateixes condicions dels nostres avantpassats. El que caldria esbrinar i prendre-ne consciència és a veure qui ha estat el protagonista que ha fet possible l'esforç del canvi. Perquè hi ha una cadena que enllaça l'avui de cada un de nosaltres amb el passat que l'ha fet possible. I l'embaulat d'aquesta cadena no són més que les formes i els recursos per viure, formes de treballar, oficis que avui ja no existeixen o que han canviat substancialment, formes especialment nostres de construcció, maneres entranyables de comunicació, com l'idioma, enginys artesanals que ajudaren a fer la feina retent, artesanies que

(passa a la pàgina següent)

ja han desaparegut, diversions i jocs que entretengueren moltes generacions...

Tot això és patrimoni també. És clar que és un patrimoni que no pot esdevenir objecte de consum, que no pot donar prestigi, que no dóna doblers ni respon a interessos socials o polítics. Per això s'ha ben oblidat.

Ara posta, avui, aprofitant l'avinentesa d'aquesta festa nostra, vull recordar-lo a aquest patrimoni. Per descobrir que el protagonista d'aquest procés evolutiu ha estat l'home. Per retrobar les arrels de la nostra identitat col·lectiva i recobrar, també, uns valors culturals que han anat perdent en la carrera cap a la consecució d'un poder econòmic.

Ara, pensem-hi bé, les generacions joves no en saben res de moltes coses que han fet possible que el seu present sigui així com és. Avui se sap que una màquina, amb un tros de fusta, fa una persiana. Que una altra màquina, amb aigua i argila, fa milers de teules. O que, una altra, amb ciment i grava, fabrica blocs de formigó per a fer cases noves.

Però... jo em deman: ¿Què en saben del fuster, o del teuler, o del maresser, que ho feren molts d'anys sense més màquina que les seves mans, el seu esforç i els seus enginys?

Indiscutiblement no en saben res.

Imaginem, per un moment, un al.lot que acaba el període escolar i vol esser teuler. Se'l du a la teulera i se li diu: Aquí hi poses tantes senalles d'argila, tants de litres d'aigua,

espitges aquest botó i la màquina es posarà a fer teules. I ja està tot. El dissabte, a cobrar el sou.

Ara imaginem un altre al.lot que també vol esser teuler. Se'l du a la teulera i se li posa un pilot de fang dins les mans tot dient-li: fé una teula.

L'al.lot agafa el fang. L'estreny dins les mans.

El sent.

El palpa.

El graponeja

El manyucla, sentint en els polpissos dels dits com una moixonía, la suavitat pastosa del fang, estimulanti el sentit de la creativitat, creanti la necessitat de crear una forma, un volum... Pentura la teula sortirà torta o gropalluda. Però el que és molt important és que haurà "viscut" la teula.

¿Quin dels dos al.lots creis que estarà més preparat per comprendre el patrimoni espiritual, el patrimoni cultural, que enllaça el seu avui amb l'ahir? Indiscutiblement el segon.

El primer, l'únic estímul que rep és el d'amuntegar doblers, sobreviure amb un ofici orfe de creació; esser, en definitiva, una peça més de l'engrnatge glaçat de la màquina i, el que encara és més trist, esser una peça encara més glaçada de la màquina social.

El segon, encara que després hagi d'espitjar el botó de la màquina, haurà après, quant menys, a respectar i estimar una teulada.

I ara és quan podem comprendre millor la necessitat de retrobar aquest patrimoni perdut, que no és tangible ni visual, però que ompl de sentit el buit del viure de cada dia, que ens ajudarà a retrobar la pròpia identitat que, a l'hora, ens compromet a treballar conjuntament per al futur, per fer-lo millor.

Perquè no crec, i amb això ja acab, que aquesta festa que celebrem avui pugui esser positiva sense l'esforç de recuperar aquest patrimoni espiritual que ens ensenyi a fer la rotllana de mans estretes de la solidaritat per valorar, estimar, conservar, augmentar i utilitzar el Castell com a bressol, que és, de la nostra comunitat.

JOAN RAI

Capdepera, 6 de maig del 84

per què ?

Jo tenia una illa petita
de la gent i del món amagada.
Fou per mi temple del meu silenci,
doncs sols ella podia escoltar-me.

A l'illa hi havia dues platges,
a una platja hi tenia el meu port,
amarrada en el moll una anella
i a l'anella gravat el meu nom.

Però vaig estar estona en tornar-hi,
trafegant dins el món dels ja grans,
i en arribar a la platja hi vaig veure
ben marcades, petjades d'extranys.

Jo tenia una illa petita,
un secret paradís dins del món,
un cel meu sobre el cel que cobria
a la terra, del sol, la claror.

Però quan en tornar-hi vaig veure
una barca amarrada en el port,
al meu cor vaig sentir una punxada...
Que quelcom dins de mi havia mort.

Joan Coll i Pons
Març-84

PER QUÈ hi ha gent que confon fer
net ca seva amb embrutar els
veïnats ?

PER QUÈ encara hi ha racisme entre
nosaltres ?

PER QUÈ han llevat els cartells de
benvinguda a Capdepera de
la carretera de Canyamel i
del Coll dels Vidriers ?

PER QUÈ tanta gent identifica el Cas-
tell amb la devoció a la Mare
de Déu de l'Esperança ?

dèclmes afuades

Des Pastor de Son Perdiu

Es Castell està salvat
amb aquesta gran festada
més o manco organitzada
per sa gent d'es Patronat.
De sa muntanya he baixat
i he deixat sa guarda a lloure.
Tant si és sec com si vol ploure!
mentre duri aquest rosari
d'actes de s'Aniversari
jo d'aquí no m'he de moure.

D'aquí a un any vos podré dir
en què ha quedat tot això,
si ha estat dolent o ha estat bo
o si s'ha deixat morir.
Crec que fa molt mal partir
si no se sap a on es va
o si tot se deixa estar
fins a un altre Aniversari.
Si no es fa un esforç diari,
pens que Es Castell mos caurà.

-iQuina sensació se sent en ocupar la Presidència d'una Associació com "Es Faralló"? iNotes, ja, el poder en les teves mans?

- No, no sent cap sensació especial ni he tengut temps de sentir-la. De fet jo me limitaré a ser un portaveu de l'Associació, sense més protagonisme,

- De totes maneres, el fet de que tu siguis el President, pot donar una altra imatge d'"Es Faralló"...

- Cada persona dona una imatge distinta i aquesta influeix en la imatge del càrrec que ocupa. Això és evident. Però això no vol dir que l'Associació funcioni millor o pitjor. No té res que veure. Endemés, jo, des de que som directiu sempre he vist una transparència total en l'actuació de tots els membres, sense que ningú hagi intentat, en cap moment, imposar-se damunt els altres. La majoria d'acords es prenen per unanimitat i no veig com el fet de que jo sigui President pot millorar lo que ja funciona bé.

- Si la dimissió d'en Joan Vaquer ha pogut causar sorpresa, la teva elecció es podia preveure. iHas tengut molta oposició, en aquest sentit?

- Mira, el problema, en aquests cassos, sol esser tot lo contrari. El problema és trobar persones que vulguin ocupar aquests càrrecs. A l'elecció mos hi presentàrem en Colau Liesegang, en Miquel Alzina i jo, però crec que tots tres ho férem perquè algú ho havia de fer que no per ganas de figurar ni res d'això. Voltros sabeu ben cert que en totes aquestes coses sempre falta la resposta de la gent. En aquesta darrera Assamblea érem 50 socis, de 200, i ha estat una de les vegades que més gent hi ha hagut.

- iI que és vera que les relacions han millorat molt amb la família Balaquer, i que ara teniu tota classe de facilitats?

- Sí, sí, les relacions amb aquests propietaris d'una part de l'Agullá són bones, amb una predisposició i unes facilitats totals. Afortunadament, ja que no podem dir lo mateix dels propietaris de l'altre costat, que actualment mos posen moltes pegues i dificultats.

L'Associació de Veïns Es Faralló ha viscut aquests dies el canvi de president. Un fet absolutament normal a una associació si no es tracta de la que té els majors ingressos econòmics del nostre municipi i una llegenda a seva eskena.

Voliem entrevistar el President dimitit, Joan Vaquer Garau, "Corem", per poder aclarir tantes coses que sentim a dir. A moment no podem sebre si la dimissió està relacionada amb els doblers per part de l'Ajuntament, i comentar el poder fàctic-polític que diuen que Es Faralló, ni recordar els encerts que indiscutiblement ha tengut, ni el que queda per fer... He sentès que està cansat; no vol polèmiques, no tées que dir de ningú, el poble està prou podrit...ort que el nou President està més xalest; En Toni Cover Femenia ha acceptat la conversa:

- I ara, entregant tots els beneficis a l'Ajuntament, voltros deveu quedar amb les mans molt fermades per dur a terme cap projecte...

- Efectivament, noltros entregam tots els beneficis a l'Ajuntament. De totes maneres, pensam que si noltros feim propostes de projectes raonables, l'Ajuntament té el deure moral de escoltar-nos, al manco... Altra cosa seria si féssim propostes absurdes. Lo que si volem que quedi ben clar és que aquests beneficis que genera l'Associació han d'anar a inversions.

- Amb una paraula, que esteim davant una nova etapa...

- De lo que no es pot dubtar és de la bona predisposició de les persones que en tot moment han estat al front de l'Associació. Pensau que quan se varen comprar els terrenys de les escoles de Cala Rajada o quan se varen comprar els terrenys per a l'ampliació del camp de futbol, hi va haver persones que varen haver de posar la seva firma per a garantir els préstecs que es feren. Aquelles persones es varen "banyar" i demostraren la seva bona voluntat.

- iI quin motiu va al.legar en Joan Vaquer, davant la Junta, per presentar la dimissió?

- Els motius d'en Joan són de caràcter personal, d'un cert cansament de tots aquests anys de lluita al front de l'Associació, però no, com n'hi ha que han dit, perquè ara ja no es

poden manejar doblers i això signifiqui una pèrdua de poder. Ell hi estava

ben d'acord amb la decisió que es va prendre en aquest sentit i això no ha influït per res en la seva dimissió.

- I es control de les caixes dels bars, tota aquesta doblerrada, com ho duis?

- Com a qualsevol empresa. Noltros duim un control del magatzem, entrades i sortides, damunt el que calculam un benefici. Aquests beneficis han de sortir amb un marge d'error mínim. Per altre costat, les persones que ho duen mos mereixen una total confiança. Que mos poden fotre? Difícilment, i no més de lo que me pot fotre qualsevol dels empleats del meu hotel. De totes maneres, per enguany tenim previst mecanitzar les caixes dels bars, per a més escrupulositat i, inclús, per més comoditat dels que hi fan feina. Llavors, cada semana mos reunim i els comptes estan a disposició de tots els socis que els vulguin veure.

- Per tot lo que mos has anat diquent, pereix esser que la teva tasca és la de continuar amb la labor que s'ha vengut fent...

- Sí, se tracta d'anar continuant lo que s'ha vengut fent sense renunciar a millor lo que sigui millorable. De fet, no hi ha molt per inventar. Intentarem aportar es máxims beneficis possibles al poble i seguirem intentant millorar la imatge de la nostra zona turística, que és una de les coses que més mos preocupen: millorar la infraestructura, tan deficient en molts d'aspectes.

- I amb tot i això, i no vos sentiu un poc criats de l'Ajuntament?

- No, ja que la nostra missió no consisteix, únicament, en explotar les platges. Precisament pel fet d'aportar tots els beneficis, això mos dona molta més independència a l'hora de criticar lo que meresqui esser criticat o a l'hora d'exigir una major eficàcia en l'administració dels doblers públics.

Esperam, Toni, que aquest esperit que ara t'anima, no decaigui amb el pas del temps i que la teva tasca al front de l'Associació "Es Faralló" sigui de caire totalment positiu.

LINEAS REGULARES DE F.E.V.E.

Desde esta población existen dos líneas: Cala Rajada-Palma y Cala Rajada-Inca. Sustitutivas del antiguo Ferrocarril. Y, especialmente la segunda, sigue casi idéntico trazado que recorría el viejo camino de hierro.

Entre estas Líneas Regulares de Viajeros la empresa "Autocares MANACOR S.A.", que dispone de una buena flota de modernos autocares. Los servicios salen con la máxima puntualidad, tiene unos buenos conductores y su trato con el público es franco y cordial.

Sin embargo, pese a estas excelencias, el viajero nota enseguida una serie de deficiencias que muy bien pudiera tan importante Empresa subsanar; algunas de inmediato, otras, tal vez, de más difícil solución. Veamos algunas:

1.- Las gentes se preguntan por qué es necesaria la entrada en el pueblo de San Lorenzo y en la "ciudad de las perlas" y no se sigue la ruta recta, como antaño, "perdiéndose" más de media hora.

Y ¿por qué para cubrir los 82 kms. (Cala Rajada-Palma) se emplean exactamente dos horas, o sea, que se saca tan sólo una media de 41 km/hora, cuando la anterior empresa -creo que "Autocares SARD"- tras una parada discrecional (las madrugadas) en el Hostal Algaida, lo recorría en menor tiempo y con una más vieja carretera?

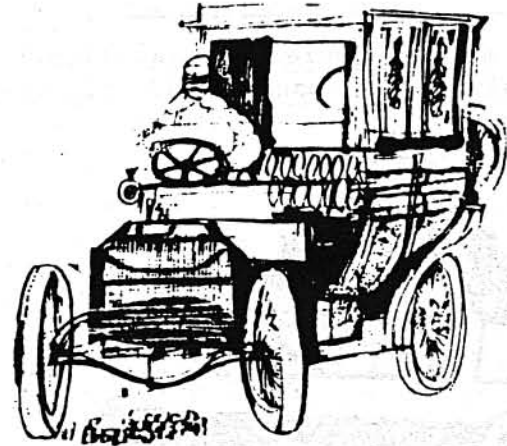
2.- La normativa establece que el Autocar debe estar disponible en su sitio de salida media hora antes. Sin embargo a veces ocurre que ello no se cumple.

3.- En el interior de algunos autocares las cortinillas para-sol, las redes para colocar objetos en el respaldo de los asientos, han desaparecido, los cristales son de muy difícil apertura y cierre, y el reloj está parado, produciendo algún susto o despiste. (Una simple tela podría tapar el reloj cuando no funciona).

4.- Los billetes del Autocar a Inca, hace unos meses (de ello dimos cuenta al Encargado y a un chófer de la Compañía, en Cala Rajada), no marcaban el

precio actualizado. (Suponemos que incluso con una simple estampilla se habrá podido proceder a subsanar la anomalía).

5.- Debiera no permitirse, o evitarse en lo posible, los fumadores en los vehículos públicos. SALMA, en Palma, lo tiene ya terminantemente prohibido. Más de un cigarro puro ha mareado a más de una persona, por inconsciencia de algún recalcitrante, que tan difícil parece debe tener una hora sin fumar. ¡Lástima de fumador!

6.- Es ya urgente la Estación de Autocares de Cala Rajada. Esperemos que algún día finalicen las obras y pueda entrar en servicio, para bien de la Empresa y mayor comodidad de los usuarios.

Claro que no es sólo la Estación de Cala Rajada la que hace falta. Asimismo, y aún con mayor fuerza, es realmente necesaria, perentoria, inaplazable ya, la Gran Estación de Palma-Capital. Veremos cuándo se inaugurarán.

Ala, idò, mem si hi posaran fil a l'agulla i cosiran, un poc o un molt, aquest descosit!

J. Pujadas
C. Rajada, Enero/84

Nota: Este artículo fué escrito en los primeros días de enero, es decir, antes del inicio de las obras del M.O.P. U. en el tramo C-715, entre San Lorenzo y Artà. Por lo que, ahora el viaje es terriblemente más largo, al dar la vuelta por Son Servera, obras proyectadas por unos tres meses.

EL DIARI

El diari arriba cada matí a ca meva, farcit de notícies, carregat de sorpreses, fresc encara, jove, però a punt de morir. Les notícies es trepitgen l'una a l'altra i, mentre a l'albada ens umpl de noves, es converteix en història al capvespre.

Tenc por i esperança quan les meves mans agafen aquell caramull de fulles de paper imprès, amb tinta negra, que tan fàcilment ens embruten els dits. Casi sempre se'n cuiden de ressaltar els aconteixements de caire negatiu, mentre els fets espectaculars i escandalosos ocupen sovint les primeres pàgines i mereixen les lletres més grosses.

He sofrit molt quan he vist el calvari esgarrifador dels problemes i patiments del tercer món. El meu cor s'ha sentit ferit davant l'augment espectacular del terrorisme. He llegit amb tristesa els escàndols dels falsos personatges que segueixen encara enterbolint la bona fe de la gent encantadora. També, i excepcionalment, he trobada qualque notícia joiosa, alegre, plena de sucre.

Diuen que les notícies dels diaris estan manipulades, o bé que estan elaborades pensant en els interessos creats d'uns pocs, o bé que serveixen al món publicitari. Tant se val si el lector espavilat té un intel·ligent sentit per a pellucar la veritat que, de qualque manera, hi ha dins la notícia.

També és cert que molts de lectors cerquen, en el diari, les notícies

que volen sentir. Inclús compren el diari que està més d'acord amb la seva ideologia, justificant així qualsevol cosa.

Les notícies passen, tornen velles molt prest, com el mateix diari. Cal pensar en el futur dels diaris que avui són actualitat i demà es convertiran en paper brut que servirà per encendre el foc de la xemeneia, per a netejar els vidres o per embolicar un paquet.

El diari, tots els diaris, ens recorden el fet fugisser del temps que passa i ens deixa el regust de l'amargor o de la joia. El que queda és la persona que cal respectar sempre, no manipulant jamai la seva llibertat.

En tot cas, el diari seguirà arribant, puntualment i matiner, a la meua casa. Serà com la finestra ampla i lluminosa per on podré veure el bategar apressat del món, o el balcó des del que seguiré el pas irregular de la història de cada dia.

El diari me diu sempre que la vida segueix i que mai s'atura.

Gregori Mateu Estarelles

H E M F E T A Q U E S T N Ú M E R O :

Joan Nebot	Llucià Sirer
Mari-Germa Melis	Coloma Mayol
Joana Colom	Manuel López
Jaume Fuster	Antònia García
Biel Pérez	
M ^a Antònia Nadal	
Maria Vives	
Pep Terrassa	
Ani Muñoz	
Joan M. Rosa	
Gregori Mateu	
Mateu Gili	

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
MAIG 1984
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit Legal: P.M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

L'ESCOLA DE FINALS DEL SEGLE XIX.

LA QÜESTIÓ IDEOLÒGICA

A les Illes, on manca un procés d'industrialització (excepció de les fàbriques de sabates i de teixits) i l'activitat comercial és molt escassa, l'escolarització es dona a un nivell molt baix; just supera les províncies de Múrcia, Cadiz, Málaga i Almeria.

La lliure circulació de les mercaderies és la que fa possible la lliure circulació de les idees i la difusió cultural. El pagès mallorquí, segons l'Arxiduc, té per més útil i a la llargà més avantatjós per als seus fills el que ajudin al manteniment de la família que no que es formin intel·lectualment. Dins la ignorància en que han viscut sempre i segueixen vivint, no poden apreciar mai les avantatges de la instrucció.

A un país on l'aïllament i la incomunicació entre els pobles era una característica generalitzada, l'escola va intentar donar uns medis que relacionassin i uniformassin tota la nació; unes basses que fessin possible la circulació de mercaderies i de informació. Seguint, doncs, aquests criteris uniformadors, s'imposà l'ensenyament de la lectura i de l'escriptura en una mateixa llengua, la castellana. També es vol normalitzar l'ús i el coneixement d'unes mateixes unitats de mesura: el metre, el litre, el quilo; o sigui, el Sistema Mètric Decimal.

El regidor republicà D. Jeroni Melis va proposar, segons acta del dia 30-X-1887, que es donàs a l'escola compliment a l'ús del sistema decimal de mesures. Un altre republicà, D. Toni Ferrer, es va encarregar de la compra del llibret que reduís les mesures del sistema decimal a les del país (lliures, terces, pams, etc.).

De totes les maneres el poble seguí emprant les unitats que coneixia de tota la vida; tan sols feia la reducció al sistema decimal a l'hora de vendre el porc, i per aquest motiu el sebre treure el valor de la venda del porc es convertí en una de les finalitats de l'aprenentatge escolar.

Els pares enviaven els al·lots a l'escola fins que aprenien a fer el canvi de unitat i resoldre el problema. També es podia comprar el llibret: "Cuentas hechas para la compra y venta del ganado de cerda".

El fet de que la llengua pròpia de la nostra comunitat sigui la catalana provocava una greu incomunicació entre la societat i l'escola. Aquella ensenyança escolar no servia al pagès que volia seguir vivint del camp; pel qui era profitós era per a aquell altre que volia deixar el món agrari, per exemple, el funcionari, el comerciant, el mestre, el capellà, etc.

El caciquisme local no estava gaire d'acord amb la quimera dels republicans i dels liberals de instruir els nins pagesos. A mitjan segle el conservador Bravo Murillo, President del Govern, manifestava: "¿Uds. desean que yo autorice una escuela a la cual asistan 600 trabajadoras? No, en mis días. Aquí no necesitamos hombres que piensen; lo que necesitamos son bueyes que trabajen".

A finals de segle, l'amo En Mateu de Ca'n Patilla, cap de fila del partit Conservador, mantenia una opinió parescuda: "Si els pobres poden anar a l'escola, ¿qui farà feina?".

Les dades d'escolarització són interessants perquè permeten classificar i valorar el nivell de modernització d'un poble; o sigui, sebre quins pobles mantenen unes estructures agràries (pobles de l'interior de l'Illa; per exemple: Sant Joan) dels altres que combinen la feina en el camp amb un altre tipus d'activitat econòmica (artesanal, comercial, industrial). Vegem. L'any 1886 la població escolar de Capdepera, nins i nines entre 6 i 12 anys, era de 405 alumnes. Sabem que a l'Escola Pública de nins hi assisteixen entre 100 i 120 alumnes, quantitat que representa entre el 50 i el 60 % d'escolarització entre els nins. Recordem que la mitja nacional està en un 51'5 % i que a Mallorca el percentatge és bastant més baix. Cal afegir que la escolarització entre les nines sol esser inferior degut al pobre paper que acomplien les dones dins la societat: "amas de casa"; això faria baixar

el tant per cent a pesar de tenir en compte els 20-30 alumnes de l'escola Metodista.

A partir de l'any 1887 l'escolarització serà molt alta, quan les monges franciscanes i els frares del Col·legi es vagin incorporant a l'activitat docent.

D. Miquel Porcel i Riera, Inspector

d'Ensenyança Mitja, publicà l'any 1904 un article sobre l'analfabetisme a Mallorca. Dóna les següents dades:

Sóller 52 % d'analfabets, Fornalutx i Capdepera 60 %, Ciutat 62 %.

Unes referències útils són el 63 % de mitja nacional i el 15 % aproximadament (unes 13 % l'any 1910) a Bèlgica.

PEP TERRASSA

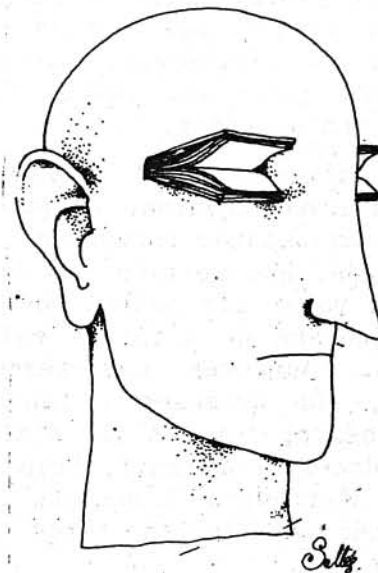
DURANT EL MES D'ABRIL...

Han nascut:

Joan Vicenç Sard
de Joan i Montserrat.
M^a del Carmen Guiscafré Lallave
de Lluís i Carmen.
Yesica Martínez Alameda
de Francisco i Yolanda.
Pedro Enrique Reche Giménez
de Pedro i Gloria.
M^a. Isablè Llera Otero
de Antonio i M^a. Isabel.
Tamara Vidal Gutiérrez
de José i Isabel.
José Manuel Muñoz Martínez
de Manuel i Pilar.

Han mort:

Petra Fullana Massanet
Isabel Ladària Andreu

L L O C S   D E   V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria l'Orient.
- Llibreria Escolar.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria Quart Creixent. Ciutat.

L'AMO EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XVI

La carretera que tenim per anar a Ciutat també mereix que n'escriguem un capítol, perquè no té cap de les qualitats que tenen les altres del mateix orde de Mallorca. Totes, quan les feren, ja tenien traçat un plànol perquè fossin lo més regulars possible, dretes tal com permetia el terreny en que havien de jeure i l'amplària que marcava el reglament. La nostra no, damunt el mateix camí de ferradura, que havien traçat les petjades dels qui vivien en els segles enrera, hi traçaren una carretera torta, costosa i lletja a més no poder.

Quan s'introduïren els carros a la pagesia mallorquina, en poc temps es feren unes quantes carreteres noves, de segon orde, que sortien des de Palma per anar a parar als pobles més importants i llunyans de l'Illa i enllaçant els demés. Aquestes carreteres són estudiades, són hermoses i tan curtes com poden esser; com són les d'Alcúdia, Sóller, Andratx i Santanyí. Dels antics camins de ferradura d'aquests pobles en prescindiren, no en feren cas i han desaparegut.

El nostre no, aquest es conserva per complet amb la diferència que el govern hi posà caminers. Aquests picaven pedra, l'escampaven per dins una espècie de carreró que feia per moltes de parts, els carros la pitjaven i, sense gran molèstia, el camí de bísties tornà un carrerany de carros amb més volteres que una tafarra i més capamunts i capavalls que la mar un dia de temporal.

El nostre Ajuntament hi féu varies millores, però només dins el nostre terme; va arreglar el bocí de l'endret de l'hort de Sos Sastres perquè la gent, bísties i carros, havien de passar per dins el torrent, i algunes millores més. Més tard adreçaren i aixamplaren els bocins que ho necessitaven més. De tant en quant el govern enviava diners per fer-hi millores i, un poc ara i una mica suara, l'han aixamplada,

han baixat costes i han adreçat alguna voltera, però el seu segell d'antigüitat i salvatgisme no li han llevat i no seria equivocac el dir que tampoc li llevaran.

Ja feia bastants d'anys que en passaven de carros i no en podia passar més que un per moltíssimes de parts. Passaven molts de conflictes i se feien moltes bregues per aquesta causa. Quan s'encontraven dos carros en una mateixa direcció i el de davant feia poca via ja no faltava renou fins que el de darrera havia pogut passar, però si s'encontraven en sentit contrari i l'un a l'altre havien de tornar molt arrera llavors no hi havia bastonades perquè, abans d'això, un o altre cedia a la pretenció de l'altre. Coses així en passaven moltes cada dia fins que pertot hi pogueren passar dos carros a la par, cosa que no fa gaire anys.

No són d'admirar aquestes coses maldament sia el camí més llarg de Mallorca, perquè de noltros ningú mai se n'ha recordat i, endemés, durant l'època en que es feren les altres, els nostres cacics no s'entenien; per aquest motiu no demanaren i no tengueren.

LA COL·LABORACIÓ

"Col.laborar és progressar". Si tots seguim el nostre camí egoista, en el millor dels cassos, només aconseguirem resultats poc profitosos i amb poca objectivitat. Per una altra part hi ha la falta de col.laboració, això duu a llarg termini a uns resultats totalment negatius. Com diuen "entre poc i massa, hi ha una mesura que passa", és precís cercar-la. És essencial que la col.laboració sigui coordinada i amb plena participació.

Tots sabem que és còmode seure a la cadira i despreocupar-nos dels problemes dels nostres fills i, en els més preocupats, despreocupar-nos de l'escola. Si som conscients de la importància de l'educació del nostre poble, hem de proposar-nos treballar amb els nostres fills i amb l'escola; encara que això mos suposi unes hores més de feina i de sacrifici.

Hem d'anar a l'escola per qualque cosa més que quan el nostre fill ha fet una trastada. Hem d'anar a la NOSTRA escola per ajudar, informar i enterar-nos.

¿A quins nivells s'ha de col.laborar? Baix tres camps distints. Un d'ells és la participació amb el centre. Aquesta participació es pot fer amb els nostres representants elegits en el Consell de Direcció i també amb la nostra participació directa. En aquest òrgan de govern hi participen pares, mestre i alumnes. Té com a funció orientar i donar uns objectius generals de funcionament organitzatiu i administratiu del centre. Això no s'ha de confondre amb voler manar com s'han de donar les classes, perquè si no cauríem en el de sempre. Quan anam a ca'l metge vome dir-li què mos ha de receptar. Hem d'evitar que mos passi a l'escola, ja que no hem d'oblidar que tant el metge, com el misser, com el mestre, coneixen millor la seva feina que nosaltres.

La nostra col.laboració es pot concretar en organitzar un hort escolar, un periòdic, una diada ecologista, en solucionar problemes d'uns alumnes conflictius,... Aquesta ajuda no ha

d'esser només de paraula, sinó que hem d'anar a l'escola i informar-nos de en què podem participar. Pensau que així coneixerem millor aquella escola que moltes vegades criticam injustament, sense coneixement de causa.

La segona és a nivell de grup, és a dir, ajudar el mestre i el nostre fill a fer activitats extraescolars com excursions, treballs, experiències pedagògiques. I finalment hem de tenir reunions periòdiques amb el tutor a fi de conèixer el comportament del nostre fill a l'escola i deixar que el mestre conegui el comportament familiar de nostre fill. Al mateix temps podrem tenir un canvi d'opinions que mos servirà per a comparar i treure conclusions constructives.

Es clar que no tots els pares ni tots els mestre pensen així, però tot el que dic està reflexat a l'Estatut de Centres, que, encara que tengui molts de clots, hem de començar a fer-lo funcionar. Crítica SÍ, però sempre crítica constructiva i sempre col.laborar perquè funcioni més i millor. Col.laboració de les dues parts.

llapis
tinta
tinter

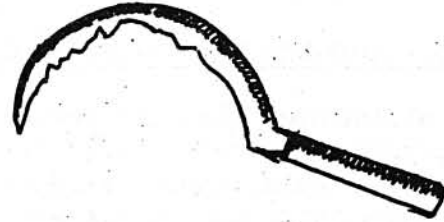
Etica Social

Les actuals relacions de propietat dels mitjans de producció són fruit de l'evolució tècnica d'aquests mitjans de treball a la història de la humanitat. Al mateix temps les relacions de propietat dintre de la manera de producció capitalista estan en contradicció directe amb la funció social de les forces productives, amb el mateix fet de treballar. La contradicció és aquesta: el propietari dels mitjans de producció determina el treball i s'apropia del seu producte. L'interès capitalista subjuga la naturalesa social del treball, impossibilita el seu sentit d'autorealització de la persona i d'autogestió de la societat. Aquest treball alienat, separat de si mateix, determinat des de fora.

El marxisme és una teoria sobre l'evolució de la societat humana, que prové d'una pràctica: la lluita de classes. Essent expressió teòrica és al mateix temps lluita; és el procés de la realització teòrica de la lluita de classes. El marxisme defineix tres nivells de lluita de classes, en els que s'ha de lluitar contra els tres nivells d'alienació humana (l'estar fora de si, la impossibilitat d'esser un mateix dintre de la societat):

- Econòmica: la no participació en els mitjans de producció ni d'una manera directa en els bens produïts.
- Política: la no determinació efectiva del sistema polític de l'estat (no autonomia i no llibertat).
- Ideològica: la no producció de noves estructures ideològiques o culturals (no capacitat de crítica, no capacitat de noves formes de comportament).

L'alienació és la reproducció indefinida d'una formació social, fins que la persona i la natura aguantin. La natura també sofreix dintre de l'alienació, ja que l'interès capitalista que dirigeix l'actual procés de producció considera la natura tan sols com un mitjà, no com un fi en si mateix, no com un subjecte viu que ha de determinar la viabilitat natural i ecològica de cada tipus de treball. L'alienació és la impossibilitat de que es produeixi res socialment ni humanament nou.

El marxisme anomena comunisme al procés col·lectiu de lluita social integral, a la lluita de classes dintre dels nivells anomenats:

- Econòmic: per la socialització o col·lectivització dels mitjans de producció.
- Polític: perquè l'autonomia política, la capacitat de participació i decisió de cada un és el pressupost per la igualtat econòmica de tots.
- Ideològic: perquè la crítica de la ideologia de la classe dominant, l'auto-satisfacció de les necessitats ideològiques de les classes dominades suposa l'apropiació per aquestes dels mitjans de producció cultural, la seva socialització i conversió social.

La lluita contra l'alienació humana es realitza a aquests tres nivells. Així el comunisme, més que una formació social, és un moviment real i llibertari dintre de la societat; un moviment de transformació de la societat. El comunisme és l'energia per a l'emancipació humana de l'actual societat classista, a una futura societat sense classes on els mitjans de producció estiguin repartits entre tots els membres de la societat i així la forma de producció sigui socialista i on "el lliure creixement de cada un és la condició per al lliure creixement de tots". KLEINES WÖRTERBUCH DER MARXISTISCH-LENINISTISCHEN PHILOSOPHIE. Dietz Verlag. Berlin 1975, pag. 267.

"El comunisme no és per a nosaltres una situació que hagi d'esser establerta, un ideal cap a on la realitat s'hagi de dirigir. Nosaltres anomenam comunisme al moviment real que anul·la la situació actual. Les condicions d'aquest moviment resulten del pressupost actualment existent". Karl Marx / Friedrich Engels: "LA IDEOLOGIA ALEMANYA", a MARX / ENGELS AUSGEWÄHLTE WERKE IN SECHS BÄNDEN. Dietz Verlag Berlin 1970, Tom I, pag. 226.

PLANA D'ACTIVITATS DIVERSES

Dedicada el Magnífic i gens imaginatiu Ajuntament de Capdepera

PRÒLEG.- Sabeu què m'ha passat? Que he rentat més vegades la brusa que la falda.

A.- Declarar el terme municipal zona desnuclearitzada.

B.- Possibilitats d'una repoblació forestal. És que abans ens hem de quedar fora cap arbre?

AZTLX6.- Avisar al Reagan que no fa falta que es mengi els missils. Que aquí tenim moltes papereres per fer tir al blanc.

8T52.- A les recepcions dels hotels hi ha un escrit, amb capçalera de l'Ajuntament de Capdepera, explicant en alemany la possibilitat de visitar el jardí de Casa March. Ja sé que a les properes eleccions vos presentareu per el districte de Berlin. Mentrestant seria una prova d'amor per la vostra part informar als vostres votants com ho hem de fer per admirar Ca'n Verga.

6470921.- Amb els milions que pensau dedicar al campionat de Windsurfing. Quants d'al.lots podrien aprendre a navegar?

0781.- Mantenir el públic informat del que passa a l'Ajuntament.

D.- Comprar una dotzena de Persings-2 per vaporitzar els motocicles que es passegen fent més renou que pressa.

5K.- Les platges són per medar. Abolició de tot tipus d'empenyos a les platges: fora bars, fora restaurants, fora xiringuitos, fora gelats...

15.- Algú em sabria dir per quina regla de tres; (si l'Associació de Veïnats Torre de Canyamel, Associació de Veïnats Costa de Canyamel, Cambra Agrària, Confraria de Pescadors, Col.legi S'Alzinar, etc., etc., formen part del Patronat del Castell) per què el Club de Ràdio-aficionats, els sindicats, l'associació de Comerciants, la Banda de Música, els partits, etc., etc. no hi poden prendre part?

Per crear enveges

Parts i quarts

Per fer capelletes

Tatxi lo que correspongui. No ho tatxi. Faci el que vulgui.

722.- En lloc de constuir urinaris a l'Agulla podrieu fer una campanya de càptació de clientela que patesqui d'estrenyiment.

13.- Tretze és un mal número.

33.- Una més estreta col.laboració amb les forces repressores de l'ordre.

TA4Y.- Demanar un estudi ecològic de la zona humida del torrent de Canyamel.

PNS.- Normalització lingüística de l'Ajuntament. Ja!

742.- La kultura produeix empatx. Alerta!

EPILEG.- Follau, follau, ...que el món s'acaba!

sempre vostre,

llucià sirer i fuster

- Mos han fet notar, i així ho reconeixem, que no hem tengut cap paraula de record per en Joan Serra, l'excel·lent mig de l'Escolar i gran absent d'aquest "sprint" final de la fase d'ascens.

- En Serra ha de passar pel quiròfan per a sometre's a una intervenció quirúrgica de la qual no dubtam que es recuperarà aviat. Pel seu bé, el de l'Escolar i el dels que disfrutem de veure'l jugar.

- Aquest ha estat un contratemps que ha privat al jugador local de demostrar a tot Mallorca que és el millor jugador de la Preferent. L'any que ve no li fallarà.

- Això si l'any que ve es torna jugar a Preferent, d'acord amb els nostres pronòstics. Sinó, en Serra haurà de demostrar que és el millor jugador de Tercera.

- Com que a això ho escrivim després d'haver jugat a Eivissa i abans de jugar amb l'Alaró, potser que qualcú es posi a riure, segons quin hagi estat el resultat.

- Lo que si pensam, amb absoluta sinceritat, és que, es pugui o no es pugui, hi ha un equip amb projecció de futur, i amb el qual es pot aspirar a tot d'aquí a dos o tres anys.

- Sempre i quan a qualcú no li torni pegar la brusca de dur una dotzena de jugadors del CIR-14 i mos desbaratin la llocada.

- Llocada? Sí, llocada! On no ho és una fantàstica llocada, per exemple, lo d'en Gambins?

- Tampoc havíem dit res, fins ara, d'en Gambins i els seus cagànus. Pero, què es pot dir, davant els resultats? El fruit del seu treball i de la seva experiència és tan espectacular que poc hi podem afegir. Chapeau!

- Pareix evident que el Torneig "Jorge Juan" li ha vengut ample a l'Escolar de basquet. Tant per la categoria dels adversaris com per les dificultats, sobre tot de tipus laboral, dels jugadors locals.

- S'havia fet un excel·lent final de lliga i feia il·lusió aquesta nova oportunitat.

- Bé, direm que ha estat un error comprensible, per manca d'experiència. En tot cas haurà contribuït a allargar una temporada oficial excessivament curta.

- Sols a un brusquer com n'Ataulfo Martínez se li pot passar pel cap de muntar un "tinglado" com el del Diumenge de l'Angel. És a dir, organitzar carreres de bicicletes.

- Afortunadament, segueix havent-hi brusquers.

- I lo bo és que, segons comprovarem, existeix una important afició a aquest tipus de proves. O és curiositat? O és mimetisme, per allò de la Volta a Espanya?

- Sigui lo que sigui, la gent va respondre i noltros passarem una penada. En aquest poble hi ha massa cantons.

- Volem deixar constància del detall que hatengut el Club Petanca Cala Rajada amb la redacció de Cap Vermell. Vàrem rebre l'obsequi d'un escut del Club, tallat en fang, preciós. Un petit detall que per noltros té més valor que si fos un escut d'or. Moltes gràcies!

- Quedar bé poc costa! No tothom pot dir lo mateix.

- Si no manau res més, serà fins al mes que ve. Sort!